Перший урок гри на фортепіано для дорослих початківців

Soft Way to Mozart® · Hiner Method · Soft Mozart 5

Сьогодні ви прочитаєте свої перші ноти й зіграєте Happy Birthday разом з оркестром.

З чого почнемо?

Відкладіть на хвилину те, що пам’ятаєте зі шкільних уроків музики. Почнімо з того, що ви можете побачити й почути самі.

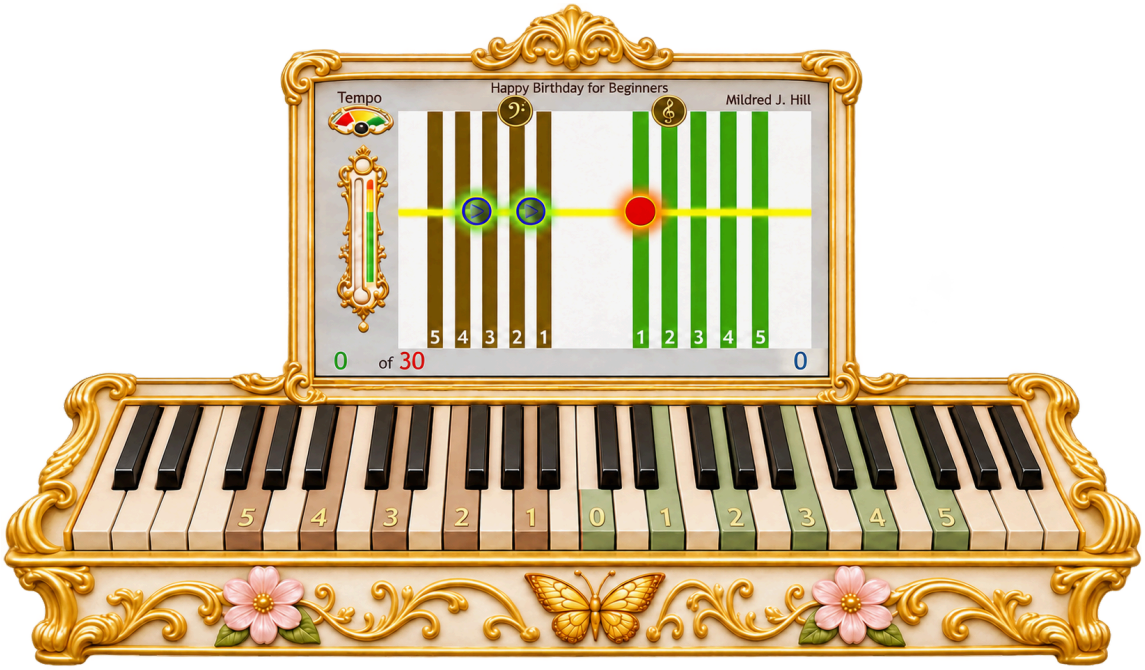

Знайдіть метелика. Клавіша з нулем просто над ним — це до першої октави. Погляньте на екран. Праворуч п’ять зелених ліній, ліворуч — п’ять коричневих. Полічіть їх від середини в обидва боки. Бачите симетрію? Обидві половини мають спільний центр.

Чорні клавіші допомагають орієнтуватися на фортепіано. А як орієнтуватися в нотному записі? Гвідо Аретинський навчав співаків визначати висоту звуку за місцем ноти на лінії чи в проміжку. Рушайте від до першої октави в будь-який бік: лінія, проміжок, лінія…

З цього починається музична грамотність. Звук, який ви чуєте, можна записати нотою, а записану ноту знову перетворити на звук.

Уявіть музичну систему як планету. Ключі, тембри й інструменти — її материки. Знайомлячись із ними, тримайте в полі зору цілу планету.

Зіграти Happy Birthday з оркестром →

© 2026 Hellene Hiner · Soft Mozart

Перед початком

Спробуйте завдання за клавіатурою. Що вже вдається? Виберіть наступний крок. Урок можна розподілити на кілька занять і порівнювати спроби.

Під’єднайте MIDI-клавіатуру або цифрове піаніно до комп’ютера. Технічний урок допоможе перевірити, чи реагує програма на вашу гру. У кожному модулі натисніть F1, щоб побачити підказки.

Як працювати з демоверсією

Відведіть на кожну спробу в грі 45 секунд. У Guess Key і Fruit Lines спробуйте всі доступні деморівні. Повна послідовність занять є в Soft Mozart 5.

«Спробувати гру» відкриває модуль одразу. «Вправлятися й зберігати» веде до особистого кабінету. Записуйте налаштування, щоб порівнювати результати за однакових умов.

Натисніть назву розділу, щоб перейти до нього. На друкованій сторінці відскануйте QR-код телефоном, щоб відкрити запис.

Зміст

1. Що я вже вмію в музиці? · 3

2. Королівство Ладу й Гармонії · 5

3. Дрібна моторика та координація · 10

4. Теорія музики й розвиток слуху · 18

5. Граємо Happy Birthday на фортепіано · 25

6. Музична культура та слухання · 30

Дослідження та джерела · 33

Навчальні модулі · 34

Зіграти Happy Birthday з оркестром →

Відкрити технічний урок →

1. Що я вже вмію в музиці?

«Якби я почав у дитинстві, чи міг би стати музикантом?»

Цей урок для тих, хто вперше сідає за інструмент, повертається після перерви або хоче зрозуміти, як навчається дитина.

Чи не запізно починати?

Дорослі здатні опановувати нові рухи й навички. У річному дослідженні літніх людей із невеликим музичним досвідом дрібна моторика більше покращилася в тих, хто вчився грати на фортепіано, ніж у групі слухання музики. [10]

Перша спроба дає точку відліку. Повторіть те саме завдання і подивіться, що змінилося.

Сам вік не визначає ваших можливостей. Почніть з короткого завдання й простежте за власним результатом.

Про що можна дізнатися за перший урок?

Ви можете чути потрібний звук і водночас шукати клавішу. Або легко знаходити клавішу й вагатися, коли її відпустити.

Одна складність іноді створює враження, ніби бракує музичних здібностей. Розгляньмо навички окремо.

• Координація зору й руху. Пов’яжіть ноту, яку бачите, з клавішею.

• Дрібна моторика. Виберіть потрібний палець і натисніть клавішу без зайвого напруження.

• Координація рук. Помітьте, що кожна рука робить окремо і що змінюється, коли граєте разом.

• Музичний слух. Прислухайтеся до висоти звуків і співвідношень між ними.

• Ритм. Відчуйте пульс і відтворюйте звуки різної тривалості. [3]

© 2026 Hellene Hiner · Soft Mozart

Як обрати вправу за результатами спроби

Цифри на екрані дають вам інформацію. Розглядайте їх так само, як покази секундоміра.

Зіграйте той самий уривок двічі однією рукою. В обох спробах зараховано всі вісім нот, але вдруге ви швидше знайшли клавішу, біля якої зупинялися. Це поступ. Якщо поспіх призвів до помилок, сповільніть саме цей перехід.

Занотуйте налаштування. Порівняти дві спроби можна, коли рука, уривок і спосіб показу нот однакові.

Що дає власна спроба?

Граючи, ви чуєте музику зсередини. Ви помічаєте, куди повертає мелодія, яка нота тягнеться довше і що змінює пауза. Потім легше почути це й у чужому виконанні.

Ви дізнаєтеся, що допомагає саме вам: окремо повторити перехід, прислухатися до ритму чи скоротити уривок. Коли можете назвати складність, заняття має конкретну мету.

Якщо ви батьки, зіграйте самі: так легше зрозуміти, скільки дій стоїть за однією нотою.

Якщо навчаєте дитину, помітьте паузу між тим, як вона побачила ноту, і тим, як знайшла клавішу. Дайте їй час зробити це самостійно.

Якщо просто любите музику, власне виконання відкриє ще один спосіб слухати її.

© 2026 Hellene Hiner · Soft Mozart

2. Королівство Ладу й Гармонії

Сім ступенів — сім музичних персонажів

Кожний ступінь ладу має свою роль щодо тоніки. Це можна почути, навіть якщо зіграти мелодію від іншої ноти.

Тоніка — I ступінь, домінанта — V, субдомінанта — IV. Вони допомагають почути опору, віддалення від неї та повернення.

Ці співвідношення лежать в основі багатьох творів класичної й популярної музики. [11] [12]

Навіщо в Королівстві Ладу персонажі?

У системі Soft Way to Mozart® сім ступенів постають як мешканці одного королівства.

Кожен має свій характер, роль і стосунки з іншими. Знайомтеся з ними через звучання.

З часом ці стосунки допоможуть вам упізнавати знайомі звороти в нових творах.

До першої октави й тоніка

Метелик позначає до першої октави — постійний орієнтир на клавіатурі. А тоніка залежить від тональності: у до мажорі це до, у фа мажорі — фа.

Спробуйте впізнати, де мелодія віддаляється від тоніки й де до неї повертається. Згодом це допоможе вам добирати акорди до знайомих мелодій, розуміти гармонічні послідовності й будову музичної фрази, переносити мелодію в іншу тональність, імпровізувати та створювати власну музику.

© 2026 Hellene Hiner · Soft Mozart

Знайомтеся — Королева Тоніка

Королева Тоніка уособлює I ступінь ладу. У до мажорі це до. Зіграйте до, відійдіть від нього й поверніться. Чуєте відчуття опори?

Тоніка може з’явитися на початку, посередині або наприкінці мелодії. Її роль ви чуєте у зв’язку з іншими звуками.

Послухайте англомовну пісню Королеви Тоніки. Слова розкривають її роль у тональності. Нижче подано українською три думки з пісні.

Пісня Королеви Тоніки

Відкрийте посилання або відскануйте QR-код.

Про що співає Королева Тоніка

«Ви називаєте мене Королевою Тонікою — я перший ступінь ладу».
«Я можу звести дім зі звуків».
«Ми мандруємо разом із Королем Домінантою».

Послухайте останню фразу. У який момент напруження зникає і ви відчуваєте спокій?

© 2026 Hellene Hiner · Soft Mozart

Почуйте тональний центр у Happy Birthday

Ви гратимете у фа мажорі. Тут Королева Тоніка — фа, Принцеса Субдомінанта — сі-бемоль, а Король Домінанта — до.

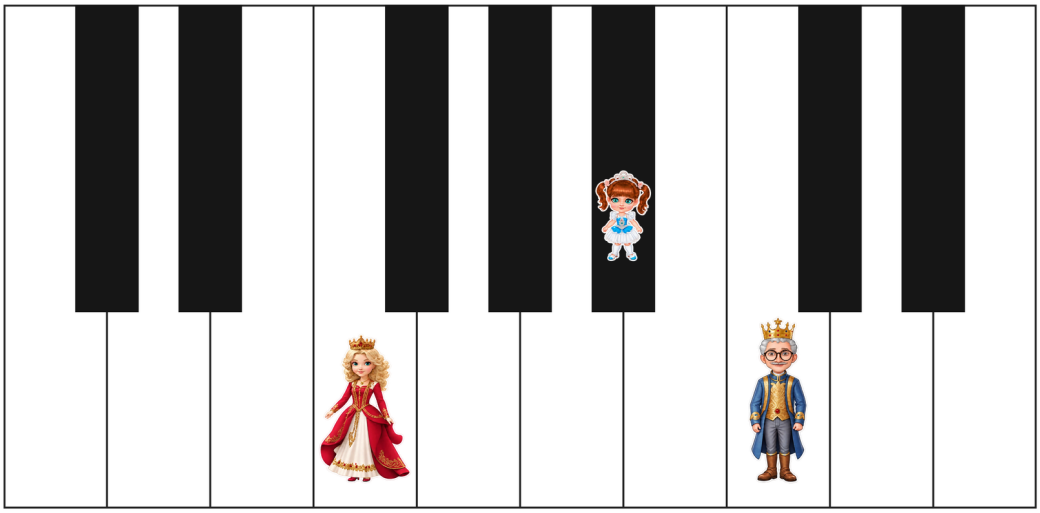

Фа · I ступінь Сі-бемоль · IV ступінь До · V ступінь

Знайдіть фа, сі-бемоль і до. Зіграйте разом фа й до. Потім зіграйте сі-бемоль і до. Прислухайтеся до різниці, а тоді знову зіграйте разом фа й до.

Чи чуєте, як наприкінці мелодії музика «повертається додому», до фа?

Що помітити

Яке співзвуччя здається стійким? Яке викликає бажання почути продовження? Ми розрізняємо ступені ладу й співзвуччя: один ступінь сам по собі ще не утворює акорду.

© 2026 Hellene Hiner · Soft Mozart

Знайомтеся з мешканцями Королівства Ладу й Гармонії

Авторські персонажі дитячої серії Soft Mozart.

У повному курсі ви познайомитеся з іншими мешканцями через пісні, історії та ігри. Прислухайтеся до ролі кожного в мелодії. Вивчити сім імен — лише початок. Мета — впізнавати зв’язки на слух і використовувати їх у власній грі.

Демоверсія · 45 секунд

Спробуйте всі доступні рівні Guess Key. Порівнюйте результати за однакові 45 секунд, на тому самому рівні й у тому самому режимі.

© 2026 Hellene Hiner · Soft Mozart

Практика з Guess Key

У повному курсі та грі Guess Key ви зустрінете інших мешканців королівства. Гра допоможе пов’язати почутий звук із розташуванням клавіші під пальцями.

Guess Key

Висота звуку, слухова пам’ять і пошук клавіш на дотик

1. Що розвиває вправа

Розпізнавайте висоту звуку й знаходьте відповідну клавішу. Поступово шукайте знайомі клавіші на дотик.

2. Як взаємодіють слух, зір і рух

Повторення пов’язує почутий звук із дотиком і рухом руки. Коли підказок меншає, ви більше покладаєтеся на слух. [1] [2]

3. Що робити

Спробуйте всі деморівні. Натисніть 0, щоб прибрати першу підказку, а потім увімкніть нічний режим. У міру знайомства з клавіатурою рідше дивіться на руки.

4. Чого уникати

Спочатку послухайте. Довільні натискання й постійне підглядання заважають знайти звук самостійно.

5. Що помітити

Порівняйте бали за однакові 45 секунд. Чи легше тепер знайти клавішу на слух і на дотик?

Спробувати гру → Вправлятися й зберігати →

© 2026 Hellene Hiner · Soft Mozart

3. Дрібна моторика та координація

Читання нот розвиває техніку

Часто вважають, що спершу треба натренувати пальці й поставити руку, а вже потім читати ноти. У Soft Way to Mozart® читання й техніка розвиваються разом: перший рух має музичну мету — видобути звук, який ви бачите в нотах.

Коли ви читаєте ноту й знаходите клавішу, працюють очі, мозок, пальці й слух. Далі треба витримати звук, вчасно відпустити клавішу й підготувати наступний рух.

Очі знаходять ноту, рука — клавішу, вухо перевіряє результат. Нотний запис підказує також, скільки тримати звук і коли рухатися далі. Так читання скеровує рух.

Що показують дослідження

Дослідження навчання дорослих описують зв’язок слуху й руху під час практики. Темп і порядок рухів впливають на роботу м’язів передпліччя. Ці дослідження стосуються музичного навчання загалом. [1] [2] [7]

Як Gentle Piano допомагає опанувати рух

1. Побачити місце ноти

Інтерактивні ноти допомагають пов’язати місце ноти з клавішею. Можна зіграти перший звук ще до того, як ви запам’ятаєте багато правил. Що менше уваги потребує пошук, то більше її залишається для точності руху та якості звуку.

© 2026 Hellene Hiner · Soft Mozart

2. Навчитися починати, тримати й завершувати звук

Знайти потрібну клавішу — перший крок. Простежте за всією послідовністю.

• Знайдіть клавішу.

• Натисніть її.

• Тримайте звук стільки, скільки вказано в нотах.

• Відпустіть клавішу вчасно.

Троянда, метелик, пан Упс і павучок дають зорові підказки. Ви побачите, коли натиснули іншу клавішу або відпустили потрібну завчасно.

3. Розвивати незалежність пальців

Пальці пов’язані між собою, тому одні рухи спершу даються легше за інші. Виберіть потрібний палець і повільно скеруйте його. Помічайте зайве зусилля, поки воно не стало звичкою.

4. Поступово поєднувати руки

R — права рука, L — ліва, P — обидві. Поки ви граєте однією рукою, програма може виконувати іншу партію. Так ви чуєте твір цілком.

5. Виділити короткий уривок

Якщо щоразу зупиняєтесь на одному переході, виділіть його, повторіть і поверніть у контекст твору. Якщо починати щоразу спочатку, найбільше часу дістається легким місцям.

© 2026 Hellene Hiner · Soft Mozart

6. Вимірювати поступ на однаковому завданні

Gentle Piano показує кількість зарахованих нот і зорово-рухову затримку — час, протягом якого програма чекала на вашу відповідь. Це окремий показник від швидкості руху пальців. [9]

Зіграйте уривок двічі з однаковими налаштуваннями. Якщо точність збереглася, а очікування скоротилося, ви просунулися саме в цьому завданні.

7. Поступово зменшувати зорову підтримку

Шість способів показу ведуть від інтерактивних підказок до звичайного нотного запису. Коли уривок стане знайомим, приховайте ноти й перевірте, що пам’ятаєте. Так читання, слух, рухова пам’ять і техніка розвиваються разом.

© 2026 Hellene Hiner · Soft Mozart

Вправа 1. П’ять пальців

Подивіться показ у сповільненому темпі (75 %). Зіграйте правою, лівою, а тоді обома руками.

П’ять пальців · повільно, 75 % темпу

Відкрийте посилання або відскануйте QR-код.

Що робити

Спробуйте кожною рукою окремо й обома разом. Знайдіть іншу клавішу до й повторіть у новому регістрі. Називайте ноти (до, ре, мі…) або промовляйте номери пальців.

Чого уникати

Не прискорюйте рух ціною напруження в кисті.

Що помітити

Які пальці рухаються вільно? Де потрібно більше уваги? Чи зберігається координація, коли ви змінюєте регістр?

© 2026 Hellene Hiner · Soft Mozart

Коли повільна версія дається вільно, спробуйте звичайний темп. Прислухайтеся, чи зберігаються рівність і легкість рухів.

П’ять пальців · звичайний темп, 100 %

Відкрийте посилання або відскануйте QR-код.

Вправа 2. Таємничий вітер

У цій хроматичній вправі п’ять клавіш від до до мі. На білих грає великий палець (1), на чорних — середній (3). Зіграйте 1–3–1–3–1, потім у зворотному напрямку. Спочатку працюйте кожною рукою окремо.

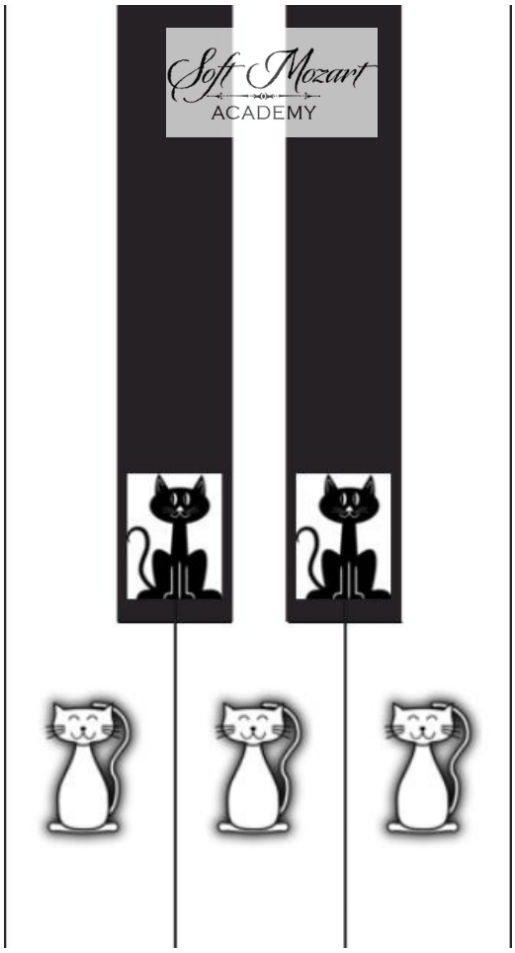

Білий кіт — палець 1. Чорний кіт — палець 3.

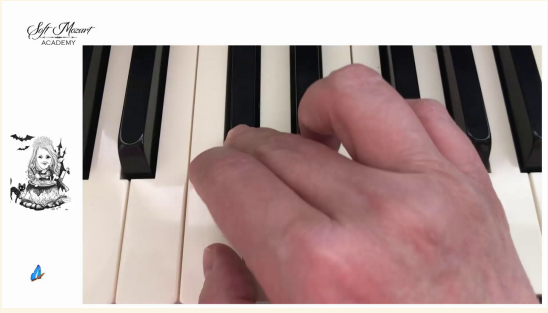

Таємничий вітер · показ аплікатури

Відкрийте посилання або відскануйте QR-код.

Знаходьте клавіші повільно. Коли рух стане впевненим, додайте оркестровий супровід.

Спочатку опануйте рух

Знайдіть до, до-дієз, ре, ре-дієз і мі. Повільно пройдіть послідовність, чергуючи пальці 1 і 3.

Чого уникати

Долучайтеся до запису, коли пальці вже впевнено знаходять клавіші. Якщо відстали від супроводу, відновіть рівний рух і почніть ще раз.

Зіграйте «Таємничий вітер» з оркестровим супроводом

Подивіться показ, потім зіграйте під супровід. Прислухайтеся до вступу.

Таємничий вітер · граємо разом

Відкрийте посилання або відскануйте QR-код.

1. Зіграйте правою рукою тричі.
2. Зіграйте лівою рукою тричі.
3. Коли кожна рука впевнено грає окремо, з’єднайте обидві й повторіть тричі.

Що розвиває вправа

Перехід між білими й чорними клавішами, чергування пальців і узгодження рук у спільному пульсі.

Що помітити

Яка рука легше знаходить чорні клавіші? Чи можете передбачити наступний рух і зберегти рівне звучання?

Три повторення обома руками дають змогу відчути, що стало легшим і який перехід іще потребує уваги. Запишіть одну спробу, щоб порівняти її з наступною або поділитися з друзями.

Ви можете рухатися далі й повертатися до вправи на наступних заняттях.

© 2026 Hellene Hiner · Soft Mozart

4. Теорія музики й розвиток слуху

Кожна спроба триває 45 секунд

У Guess Key і Fruit Lines спробуйте всі деморівні. Порівнюйте бали за однакові 45 секунд на тому самому рівні й у тому самому режимі. У Note Duration обирайте ту саму мелодію. F1 відкриває керування грою.

Guess Key описано в розділі про Королівство Ладу й Гармонії. Тут попрацюємо з тривалостями, послідовністю нот, лініями й проміжками, скрипковим і басовим ключами.

Розспівка з музичною абеткою

Співайте назви нот разом із відео. Виберіть картки відповідно до налаштувань програми. Сі позначають B в англо-американській системі та H у німецькій. У німецькій системі B означає сі-бемоль.

Пісенька про назви нот українською

Відкрийте посилання або відскануйте QR-код.

Завантажити картки · сі = B

Завантажити картки · сі = H

Note Duration

Початок, тривалість і завершення звуку

1. Що розвиває вправа

Відчуйте тривалість ноти. Почніть звук, утримайте його й закінчіть у потрібний момент.

2. Як взаємодіють слух, зір і рух

Звучання й рух ноти допомагають пов’язати відчуття часу з рухом, який можна повторити. [3]

3. Що робити

Натисніть пробіл біля жовтої лінії. Тримайте й відпустіть над кошиком для відповідної тривалості. Повторіть без мишенят, орієнтуючись на нотні знаки й звук.

4. Чого уникати

Тримайте клавішу одним рухом, без коротких повторних ударів. Дайте ноті прозвучати повністю.

5. Що помітити

Порівняйте бали за 45 секунд на тій самій мелодії. Чи можете самі визначити момент відпускання?

Спробувати гру → Вправлятися й зберігати →

© 2026 Hellene Hiner · Soft Mozart

Почніть із мишенятами-підказками. Потім вимкніть їх і вирішуйте, коли відпускати клавішу, за тривалістю ноти та звучанням.

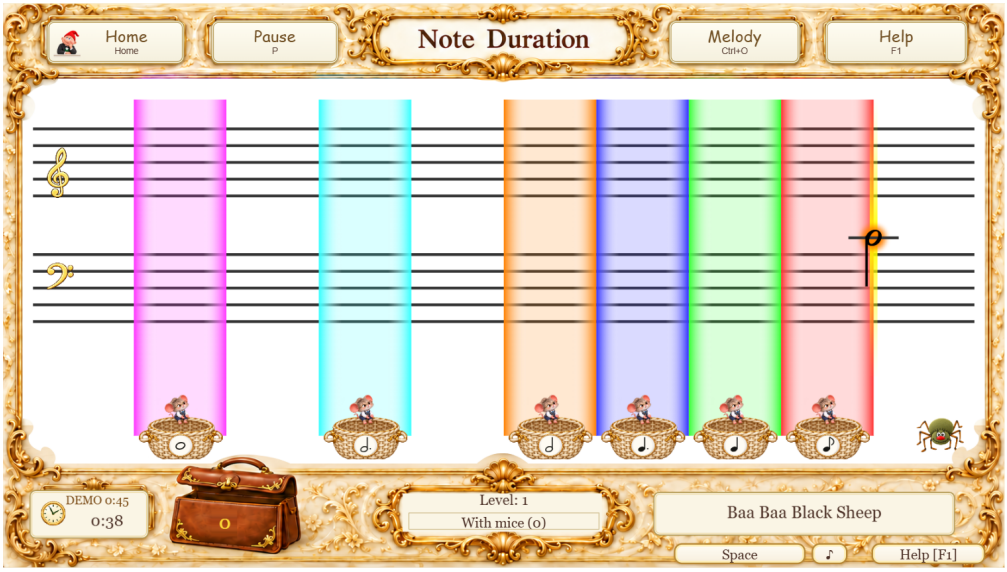

Спершу зіграйте із зоровою підказкою.

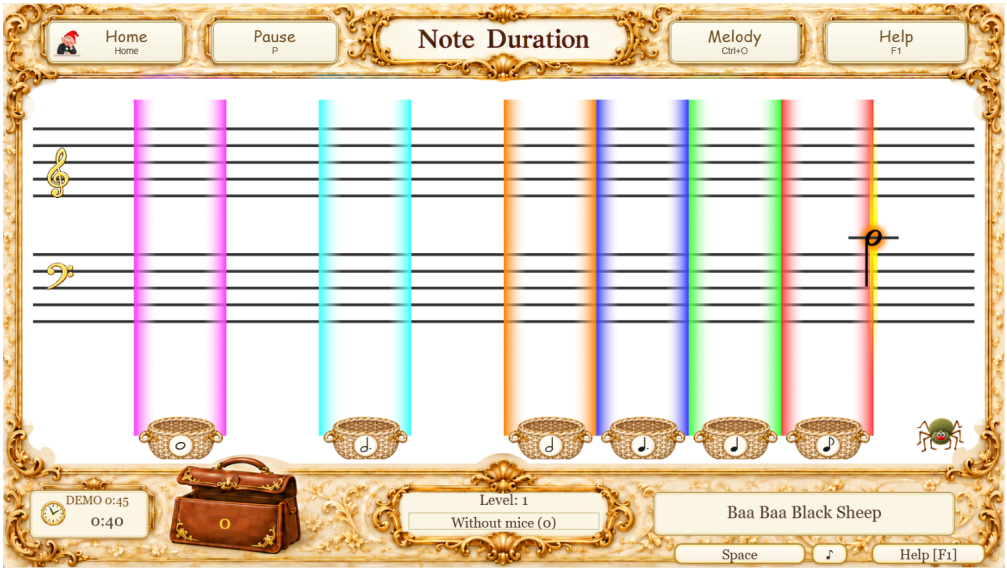

Тепер орієнтуйтеся за нотним знаком і звучанням.

Note Alphabet

Знайдіть наступну або попередню ноту від будь-якого звуку

1. Що розвиває вправа

Вивчайте послідовність назв нот в обох напрямках.

2. Як взаємодіють слух, зір і рух

Коли ставите ноту на місце, порядок назв набуває просторового змісту. [4]

3. Що робити

Стрілками скеруйте ноту, що падає, на її місце. Називайте сусідні ноти в обидва боки, починаючи з різних звуків.

4. Чого уникати

Змінюйте початкову ноту й напрямок. Корисно вміти рушити і вниз, і вгору.

5. Що помітити

Запишіть результат за 45 секунд. Чи знаходите сусідню ноту без переліку всієї послідовності?

Спробувати гру → Вправлятися й зберігати →

© 2026 Hellene Hiner · Soft Mozart

Fruit Lines

Лінії, проміжки та октави

1. Що розвиває вправа

Упізнавайте ноту за її місцем на лінії чи в проміжку. З розширенням діапазону розрізняйте октави й додаткові лінії.

2. Як взаємодіють слух, зір і рух

Гра пов’язує місце ноти з її назвою. Ці просторові зв’язки згодом допоможуть читати інтервали й акорди. [5]

3. Що робити

Спробуйте всі деморівні. Визначте ноту й октаву, підставте потрібний кошик і лише тоді прискорте падіння.

4. Чого уникати

Перш ніж рухати кошик, визначте лінію чи проміжок і перевірте октаву.

5. Що помітити

Порівняйте бали за 45 секунд на тому самому рівні. Чи легше розрізняти лінії, проміжки, октави й додаткові лінії?

Спробувати гру → Вправлятися й зберігати →

© 2026 Hellene Hiner · Soft Mozart

Treble Staff Puzzle

Розмістіть ноти у скрипковому ключі

1. Що розвиває вправа

Знаходьте місце ноти у скрипковому ключі. Згодом додайте інші октави й додаткові лінії.

2. Як взаємодіють слух, зір і рух

Тут завдання обернене: ви бачите назву ноти й визначаєте її місце на нотному стані. [6]

3. Що робити

Стрілками спрямуйте ноту на відповідну лінію або в проміжок. Коли нота з’явиться знову, перевірте, чи запам’ятали її місце.

4. Чого уникати

Перед прискоренням перевірте лінію чи проміжок та октаву.

5. Що помітити

Порівняйте бали за 45 секунд. Чи можете самі вибрати місце ноти, враховуючи октаву?

Спробувати гру → Вправлятися й зберігати →

© 2026 Hellene Hiner · Soft Mozart

Bass Staff Puzzle

Розмістіть ноти в басовому ключі

1. Що розвиває вправа

Читайте басовий ключ і готуйтеся працювати з обома нотними станами.

2. Як взаємодіють слух, зір і рух

Окрема робота з басовим ключем пов’язує назви нот із місцями й рухами саме в цьому ключі. [6]

3. Що робити

Ставте ноти на басовий нотний стан. Записуйте результати окремо від Treble Staff Puzzle.

4. Чого уникати

Перевіряйте ключ, перш ніж вибрати лінію. Регулярно вправляйтеся в обох ключах.

5. Що помітити

Порівняйте результати за однакові 45 секунд. Чи враховуєте одночасно і ключ, і октаву?

Спробувати гру → Вправлятися й зберігати →

Після гри

Запишіть одне поліпшення й одну складність. У Gentle Piano ці навички знадобляться разом, коли гратимете Happy Birthday.

© 2026 Hellene Hiner · Soft Mozart

5. Граємо Happy Birthday на фортепіано

Gentle Piano

Happy Birthday — від читання нот до гри з оркестром

Спробувати гру → Вправлятися й зберігати →

Поєднайте читання, рух і слух у Happy Birthday. Мета — вивчити мелодію й зіграти її з оркестровим супроводом. Сьогодні ви працюєте у вебдемоверсії. Повну послідовність занять містить Soft Mozart 5.

Що ви опановуєте

Точне натискання, утримання й відпускання клавіш, читання, пам’ять і координацію. З оркестром також потрібно почути вступ, відчути спільний пульс і узгодити свою партію з іншими.

Як взаємодіють слух і рух

Дослідження гри на фортепіано в дорослих описують зміни у взаємодії слуху й руху. У Gentle Piano ви маєте час знайти клавішу, вивчити одну партію чи короткий уривок, а згодом зіграти з прихованими нотами. Ускладнюйте завдання поступово. [1] [2] [10]

Gentle Piano чекає на потрібну клавішу, поки ви самі пов’яжете побачену ноту з рухом. Квітка й метелик показують, скільки тримати звук. Гра однією рукою або короткими уривками дає змогу зосередитися на одній складності.

Темп і послідовність рухів впливають на м’язи передпліччя. Підвищуйте складність поступово, стежте за точністю звуку й свободою руху. [7]

© 2026 Hellene Hiner · Soft Mozart

Перша спроба

Виберіть Happy Birthday. Натисніть F1 для підказок. Послухайте твір. У першому способі показу нот зіграйте правою, потім лівою рукою. Якщо готові — обома. Запишіть результат кожної першої спроби.

Термометр допоможе обрати наступний крок

Термометр показує зорово-рухову затримку — скільки часу програма чекала на потрібні дії. Оцінюйте колір разом із кількістю зарахованих нот і помилок. [9]

Показник	Що спробувати далі
Зелений, гра точна	Поєднайте руки, подовжте уривок або зменште зорову підтримку.
Жовтий	Повторіть із тими самими налаштуваннями. Де виникає пауза?
Червоний	Скоротіть уривок, зіграйте однією рукою або поверніться до знайомого показу нот.

Змінивши руку, уривок, показ нот, фокус чи режим пам’яті, запишіть новий початковий результат. Термометр не вимірює м’язове напруження. Чи піднімаєте плечі, напружуєте кисть, затримуєте дихання? За потреби зробіть перерву. [8]

Витримуйте кожну ноту повністю

Тримайте клавішу, поки розкривається квітка. Коли з’явиться метелик — відпустіть. Павучок указує на помилкову клавішу. З’явився пан Упс? Натисніть клавішу ще раз і дотримайте звук.

Коли легше знаходите ноти, зверніть увагу на вибір пальців і плавність переходів. Якщо рух незручний, попросіть викладача допомогти з аплікатурою.

Відкрити демоверсію Gentle Piano →

Виділіть уривок

Стрілками перейдіть до початку уривка й натисніть Ctrl+Enter. У кінці натисніть Ctrl+Backspace. Зіграйте кожною рукою окремо, тоді разом. У вебдемоверсії пробіл знімає виділення.

Повторіть з тими самими налаштуваннями. Чи більше зарахованих нот? Чи менше очікування? Поверніть опанований перехід у твір. Об’єднавши руки, запишіть новий початковий результат.

Спробуйте всі шість способів показу нот

Виберіть знайомий уривок. Цифра обирає спосіб показу, 0 перемикає підказку. У режимах 1–5 спершу ввімкніть фокус, а тоді вимкніть. У шостому спершу скористайтесь кольоровими підказками, а потім читайте ноти за їхнім місцем на стані.

Спосіб показу	Послідовність і мета
По черзі 1, 2, 3, 4, 5	З фокусом ноти наближаються до лінії фокуса. Вимкніть його й стежте за нотами самостійно.
6	Спершу з кольоровими підказками, далі зі звичайним нотним записом. Чи впізнаєте той самий уривок?

Пропонована послідовність

1 → 1, 0 · 2 → 2, 0 · 3 → 3, 0 · 4 → 4, 0 · 5 → 5, 0 · 6, 0 → 6. Щоразу перевіряйте на екрані стан фокуса й кольорових підказок.

© 2026 Hellene Hiner · Soft Mozart

Спробуйте зіграти напам’ять

У знайомому уривку виберіть R, L або P. Натисніть H, щоб приховати ноти вибраної руки чи обох рук. V повертає ноти. Якщо зупинилися, знову перегляньте уривок, зіграйте й повторіть напам’ять.

Порівнюйте спроби напам’ять між собою. Коли короткий уривок удається, приєднайте наступний і поступово зіграйте мелодію без екранних підказок.

Зіграйте з оркестром

Відкрити Happy Birthday з оркестром

Відкрийте посилання або відскануйте QR-код.

Оберіть повільний супровід. Прослухайте вступ і знайдіть момент, коли маєте вступити. Зіграйте всю мелодію тричі правою, тричі лівою, а потім тричі обома руками. Переходьте до концертного темпу, коли впевнено тримаєте спільний пульс.

Слухайте оркестр і стежте за свободою руху. Якщо губитеся на тому самому переході, поверніться до нього в Gentle Piano, перевірте точність і термометр. Запишіть одну спробу для себе або щоб поділитися.

© 2026 Hellene Hiner · Soft Mozart

Чого уникати

Прискорюйтеся, лише коли зберігаються точність і легкість руху. Поспіх заради зеленого термометра може закріпити незручний рух. Змінюйте одну умову: руку, уривок, показ нот або темп.

Тримайте кисть і пальці вільно. Перевірте посадку й рух під час гри. Робіть перерви. Якщо гра спричиняє біль, зупиніться. Якщо біль повертається, зверніться до кваліфікованого фахівця. [8]

Що помітити під час повторення

Для гри на час беріть однакову тривалість. Для цілого уривка порівнюйте зараховані ноти й час очікування за тих самих рук, темпу, показу нот і фокуса.

• Чи менше хибних клавіш і зупинок? Що показує термометр за однакових налаштувань?

• Чи вдається вчасно тримати й відпускати клавішу зручним рухом?

• Чи можете самі виправити помилку, пригадати приховані ноти й утримати свою партію з оркестром?

• Чи чуєте повернення до тоніки — фа?

Змінюйте по одній умові, щоб зрозуміти, що допомогло. Оберіть зручний темп, робіть перерви. Якщо гра болісна, зупиніться. Викладач допоможе підібрати зручніший рух або аплікатуру. [8]

Обираючи наступний крок, враховуйте і цифри, і те, що відчули та побачили у власних рухах.

© 2026 Hellene Hiner · Soft Mozart

6. Музична культура та слухання

Ви вже зіграли Happy Birthday. Тепер послухайте, як із цією мелодією працюють композитори й виконавці. Завдяки власній грі у вас є знайомий орієнтир. [1]

Що розвиває вправа

Запам’ятовуйте мелодію, упізнавайте тему й стежте за її зв’язком із супроводом. Спробуйте пояснити враження, вказавши на те, що інша людина теж може почути.

Як взаємодіють слух і пам’ять

Ви утримуєте знайому мелодію в пам’яті й порівнюєте її з тим, що чуєте зараз. Власна гра дає ще один орієнтир: звучання вже пов’язане з рухом за клавіатурою.

Почуйте мелодію в іншому оточенні

Прослухайте повністю «Вітальну прелюдію» Ігоря Стравінського. Увімкніть ще раз і простежте, як з’являється знайома мелодія.

Філармонічний оркестр Осло · Василь Петренко

Відкрийте посилання або відскануйте QR-код.

Симфонічний оркестр Columbia · Ігор Стравінський

Відкрийте посилання або відскануйте QR-код.

© 2026 Hellene Hiner · Soft Mozart

Порівняйте ще два або три виконання

Виберіть різні версії Happy Birthday: вокальну, фортепіанну, джазову чи оркестрову. Збережіть посилання й імена виконавців. У кожному записі виберіть короткий уривок і занотуйте час.

• Де мелодію легко впізнати, хоча змінилися темп, тембр, динаміка чи супровід?

• Де змінюється сама тема? Помітьте новий ритм або мелодичний обрис, розвиток мотиву, варіацію чи імпровізацію.

Опишіть почуте своїми словами. Зміна інструмента чи тональності сама по собі ще не свідчить про розвиток теми. Почніть з конкретного спостереження: «Ця фраза повторюється з іншим ритмом».

Чого уникати

До слів «подобається» чи «не подобається» додайте музичну причину. Замість пошуку терміна вкажіть на конкретну зміну, яку почули.

Що помітити

Чи відрізняєте зміну супроводу від зміни самої мелодії? Вкажіть час і поясніть, як змінився характер музики.

© 2026 Hellene Hiner · Soft Mozart

Поділіться своїм відкриттям

Опублікуйте запис, порівняння двох спроб або одне слухове спостереження на форумі Soft Mozart чи в соцмережі. Розкажіть, як ви вправлялися: окремими руками, короткими уривками, з різним показом нот, напам’ять чи з оркестром.

Форум Soft Mozart

Розкажіть іншим дорослим і батькам, як вивчили твір. Як точність і термометр допомогли вибрати завдання? Як ви поєднали руки, змінили показ нот, зіграли напам’ять і долучилися до оркестру?

Поясніть, як добирали складність, стежили за посадкою, зайвим напруженням і свободою руху. Так початківець зрозуміє і результат, і шлях до нього. Термометр допомагає вибрати завдання, а зручність руху оцінюйте окремо.

Продовжуйте навчання з Soft Mozart

Виберіть один уривок чи вправу, до яких хочете повернутися. Запишіть налаштування й результат, щоб наступного разу повторити за тих самих умов.

Продовжити навчання →

© 2026 Hellene Hiner · Soft Mozart

Дослідження та джерела

Джерела описують загальні процеси навчання та музичної практики. Висновки стосуються учасників і завдань відповідних досліджень. Щоб оцінити поступ після пробного уроку, спостерігайте за конкретною людиною.

[1] Bangert M., Altenmüller E. O. (2003). Mapping perception to action in piano practice: a longitudinal DC-EEG study. BMC Neuroscience 4, 26.

[2] Lappe C. et al. (2008). Cortical plasticity induced by short-term unimodal and multimodal musical training. Journal of Neuroscience 28, 9632–9639.

[3] Teki S. et al. (2011). Distinct neural substrates of duration-based and beat-based auditory timing. Journal of Neuroscience 31, 3805–3812.

[4] De Belder M. et al. (2015). Serial Position Markers in Space: Visuospatial Priming of Serial Order Working Memory Retrieval. PLOS ONE 10, e0116469.

[5] Wong A. C.-N. et al. (2019). Visual training with musical notes changes late but not early electrophysiological responses in the visual cortex. Journal of Vision 19(7), 8.

[6] Stewart L. et al. (2003). Brain changes after learning to read and play music. NeuroImage 20, 71–83.

[7] Chong H. J., Kim S. J., Yoo G. E. (2015). Differential effects of type of keyboard playing task and tempo on surface EMG amplitudes of forearm muscles. Frontiers in Psychology 6, 1277.

[8] BAPAM. Return to Play: guidance for musicians returning to playing.

[9] Soft Mozart. The importance of eye–hand span measurement in music education.

[10] Worschech F. et al. (2023). Fine motor control improves in older adults after 1 year of piano lessons: Analysis of individual development and its coupling with cognition and brain structure. European Journal of Neuroscience 57, 2040–2061.

[11] The Open University. An introduction to music theory: degrees of the scale.

[12] Peterson J. Open Music Theory. Introduction to Harmony, Cadences, and Phrase Endings.

Керування Gentle Piano й пояснення термометра відповідають довідці F1 вебдемоверсії. Послідовність практики, музичні приклади й навчальні матеріали подано за авторською методикою.

Навчальні модулі

Щоб почати одразу, виберіть гру. Щоб зберігати результати, відкрийте модуль через особистий навчальний кабінет.

Guess Key

Спробувати гру
Без особистого профілю

Вправлятися й зберігати результати
В особистому кабінеті

Note Duration

Спробувати гру
Без особистого профілю

Вправлятися й зберігати результати
В особистому кабінеті

Note Alphabet

Спробувати гру
Без особистого профілю

Вправлятися й зберігати результати
В особистому кабінеті

Fruit Lines

Спробувати гру
Без особистого профілю

Вправлятися й зберігати результати
В особистому кабінеті

Treble Staff Puzzle

Спробувати гру
Без особистого профілю

Вправлятися й зберігати результати
В особистому кабінеті

Bass Staff Puzzle

Спробувати гру
Без особистого профілю

Вправлятися й зберігати результати
В особистому кабінеті

Gentle Piano

Спробувати гру
Без особистого профілю

Вправлятися й зберігати результати
В особистому кабінеті

Мій навчальний кабінет · вправлятися й зберігати результати

© 2026 Hellene Hiner · Soft Mozart